Rok VIII. Nr. 347 Sosnowiec, niedziela 17 grudnia 1933 roku Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie Zł. 2.—
Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1a Telefon Redakcji 6-92, Administracji 4-97, Drukarni 4-94.
Konto czekowe P.K.O. Katowice 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5.98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Po strasznej katastrofie w Poznaniu

Tragedja rodziny urzędnika kolejowego. — Zgon ofiar katastrofy.

POZNAN, 16. 12. (wł.) W związku z wczorajszą katastrofą kolejową dzisiejsza prasa przytacza szereg dalszych szczegółów, nazywając ją największą katastrofą kolejową w Polsce i jedną z największych katastrof świata w ostatnich czasach. W katastrofie cały szereg osób uniknęło śmierci względnie kalectwa cudownym sposobem.

Gdy pociąg zatrzymał się na zwrotnicy kilkunastu uczniów uczęszczających do szkoły w Jeżycach wysiadło i pośpieszyło pieszo, unikając w ten sposób na kilka chwil przed katastrofą strasznego losu. Szczególne współczucie budzi los dzieci szkolnych.

Wyjechały one z domu rodziców i jechały jak zwykle gwarnie i radośnie. Troje z nich zmarło, 10-cioro jest ciężko rannych. Niektóre walczą ze śmiercią. Niezwykle ciężko dotknął los rodzinę urzędnika kolejowego Ruina. Straciła życie jedna jego córeczka 7-mio letnia druga 8-mio letnia Zofja walczy ze śmiercią. Na stole operacyjnym zmarł ojciec Władysław Ruina.

Drużyny kolejowe i oddziały saperów zajęte były przez całe popołudnie usuwaniem rozbitych wagonów. Gdy akcja do wieczora nie została ukończona zmontowano na nasypie 2 silne reflektory, przy pomocy których usuwano szczątki rozbitych wagonów. Części wartościowe, jak podwozia, klamki, koła odłożono do warsztatów kolejowych, pozostałe części drewniane spalono na miejscu.

Jednocześnie dziś rano akcja usuwania trwała w dalszym ciągu. Na miejscu katastrofy, mimo, że upłynęły już 24 godziny gromadzą się coraz to nowe tłumy, żywo komentujące przyczyny i przebieg katastrofy. Rozmiary jej są olbrzymie. Liczba ofiar wynosi 74 osoby. Pogrzebem ofiar katastrofy zajęła się Dyrekcja P. K. P. Pogrzeb odbędzie się we wtorek w południe z kostnicy szpitala miejskiego. W ciągu dnia dzisiejszego komisja ministerjalna z udziałem dyrektora P. K. P. przeprowadziła dokładne badania przyczyn katastrofy i zawiesiła w czynnościach maszynistę pociągu, który najechał na pociąg, stojący pod sygnałem.

Rokowania polsko - niemieckie

w sprawie przejść granicznych.

WARSZAWA, 16. 12. PAT. W dniach od 11 do 15 bm. odbywały się w Wrocławiu polsko - niemieckie rokowania w celu przygotowania nowej umowy o drogach celnych i innych przejściach granicznych, mających zastąpić dotychczasowe umowy z roku 1925 i 1927. Ponieważ w toku obrad wysunięto nowe wnioski, wymagające zasięgnięcia wyjaśnień u miejscowych władz przedłużono narazie ważność obowiązującej umowy z roku 1925 do lipca 1934 r.

U

Poświęcenie muzeum przemysłu i techniki

WARSZAWA, 16. 12. Dziś o godz. 11 m. 15 odbyła się uroczystość poświęcenia muzeum przemysłu i techniki przy ul. Krakowskie Przedmieście 66.

Uroczystość tę zaszczycił swoją obecnością p. prezydent Rzeczypospolitej p. premjer Jędrzejewicz oraz członkowie rządu.

——::O::——

Dynamit w węglu z „Redenu"

RADOMSKO, 16. 12. Niejaki Władysław Bartnik zawiadomił władze bezpieczeństwa w Radomsku, że wyładowując wagon węgla na stacji kolejowej, nadesłany przez kopalnię „Reden" z Zagł. Dąbr. znalazł jakąś podejrzaną paczkę.

Przybyła na miejsce policja stwierdziła, że wewnątrz paczki znajduje się dynamit.

Wdrożono śledztwo celem ustalenia czy dynamit, znaleziony w wagonie z węglem, miał służyć jako narzędzie do zbrodniczego zamachu na pociąg, czy też został przez nieuwagę złożony w wagonie przez któregoś z górników.

Dochody z przedsiębiorstw podległych min. op. społecznej

WARSZAWA, 16. 12. Dalszym niejako etapem odbytych wczoraj w komisji budżetowej obrad nad budżetem ministerjum opieki społecznej, były dzisiejsze obrady komisji, poświęcone rozpatrzeniu budżetów przedsiębiorstw podległych ministerjum opieki.

Do przedsiębiostw tych należą w pierwszym rzędzie zdrojowiska państwowe, szpitale, przedsiębiorstwa państwowego zakładu higjeny itd. Zyski, które zdrojowiska państwowe mają przynieść w roku przyszłym, obliczają na 3.790.800 zł. W roku bieżącym preliminowano 5.350.386 zł.

Do zdrojowisk tych należą Druskieniki, Krynica, Ciechocinek, Busko - Zdrój i Szklo.

Dochody szpitali państwowych obliczane są na 1.541.800 zł. (2.531.579 zł. w roku poprzednim). Wpływy te nie pokryją jednak wydatków, które obliczane są na 2.760.250 zł.

Państwowy zakład higjeny przynieść ma 1.453.800 zł. Spodziewany zysk ma być wyższy niż poprzednio, dawniej bowiem liczono, iż wyniesie on 1.437.800 zł. Państwowy zakład higjeny jest przedsiębiorstwem dochodowem, bowiem wydatki na jego utrzymanie wyniosą tylko 1.359.200 zł.

Do najważniejszego działu państwowego zakładu higjeny należy dział wyrobu surowic i szczepionek. Wpływy za szczepionki wyniosą 1.227.100 zł.

Przed rozpoczęciem posiedzenia komisji pewną sensację w kuluarach sejmowych wywołał fakt ustawienia w korytarzu, przylegającym do sali obrad, dużej skrzyni drewnianej, z której wypakowane butelki, owinięte w słomę.

Były to wzory naszych wód mineralnych z uzdrowisk polskich, sprowadzone specjalnie, by je zademonstrować członkom komisji.

Utworzenie koła środowiskowego inżynierów i techników

przy radzie powiatowej B. B. W. R. w Sosnowcu

Z inicjatywy rady powiatowej BBWR odbyło się wczoraj w Sosnowcu organizacyjne zebranie koła środowiskowego inżynierów i techników Zagłębia Dąbrowskiego, które zgromadziło kilkunastu inżynierów i techników.

Po przemówieniu prezesa rady prezydenta Kaczkowskiego o celach projektowanego koła dotyczących zagadnień politycznie - gospodarczych i pomocy technicznej w potrzebie dla państwa, zebrani jednogłośnie postanowili projektowane koło utworzyć oraz powołali zarząd koła w składzie: prezes — dyr. Żukowski, członkowie: dyr. Bereszko, inż. Berbecki, p. Dębski, insp. Federowicz, dyr. Hackenberg, inż. Jackiewicz, dyr. Laubitz, prezes Likiernik, dyr. Stankiewicz i inż. Zbyszewski.

Z kraju i ze świata

SENSACYJNA REWIZJA W KONSYSTORZU PRAWOSŁAWNYM W WARSZAWIE.

WARSZAWA, 16.12. Władze prokuratorskie przeprowadziły dziś sensacyjną rewizję w konsystorzu prawosławnym w Warszawie.

Jak wiadomo, przed niedawnym czasem władze prokuratorskie wszczęły śledztwo przeciwko konsystorzowi z powodu nieprawnego udzielania rozwodu małżonkom, gdy jedna strona była wyznania rzymsko katolickiego.

W związku ze wszczętym w tej sprawie śledztwem zawiadomiono metropolitę prawosławnego Djonizego, że należy te praktyki przerwać. Tymczasem mimo otrzymanego zawiadomienia, konsystorz w dalszym ciągu udzielał rozwodów.

W związku z tem naczelny prokurator sądu okr. w Warszawie wydelegował w dniu dzisiejszym wiceprokuratora Missune celem przeprowadzenia rewizji w konsystorzu prawosławnym. W południe zjawił się prok. Missuna w konsystorzu w towarzystwie sędziego śledczego X rewiru.

Prokurator zażądał od konsystorza wydania akt wszystkich spraw rozwodowych, prowadzonych przeciwko katolikom.

W konsystorzu powstała konsternacja. Odmówiono wydania akt, tłumacząc to dyspozycją metropolity i zgodzono się wydać akta na pisemne polecenie prokuratury. Prokurator zgodził się przysłać takie pismo, jednakże zażądał, aby do czasu załatwienia tej sprawy konsystorz żadnych rozwodów przeciwko katolikom nie prowadził.

——xOx——

NASTRÓJ STRAJKOWY WŚRÓD URZĘDNIKÓW FRANCUSKICH — ROŚNIE. ARESZTOWANIE 400 DEMONSTRANTÓW W PARYŻU.

PARYŻ, 16.12. Rozgoryczenie wśród szerokich rzesz urzędników państwowych z powodu uchwalenia przez komisję finansową senatu projektu rządowego ustawy skarbowej, która — jak wiadomo — przewiduje obniżenie poborów urzędniczych, przybiera coraz groźniejsze rozmiary. Zarówno do poszczególnych frakcyj parlamentarnych jak również do ministerjum skarbu napływają masowo memorjały licznych organizacyj zawodowych, które w stanowczym tonie domagają się natychmiastowego zniesienia osławionego art. 6 projektu finansowego. W niektórych memorjałach autorzy posuwają się nawet do pogróżek strajkowych.

Organizacja zawodowa funkcjonarjuszów pocztowych wystosowała do wszystkich swoich członków apel, aby każdy pocztarz trzymał się w pogotowiu, albowiem w każdej chwili może paść hasło strajku.

W ciągu piątku w licznych punktach stolicy, jak również na prowincji odbywały się burzliwe wiece, na których mówcy wzywali zgromadzonych do walki przeciwko „antydemokratycznym" posunięciom rządu.

W Paryżu policja aresztowała około 400 demonstrantów, którzy z transparentami o napisach antyrządowych, wśród okrzyków, pochodem maszerowali przez ulice śródmieścia. Wrzenie wśród rzesz urzędników potęguje się coraz bardziej.

Straszna zbrodnia matki.

Na pniu ścięła głowę swego dziecka.

BYDGOSZCZ. 16.12. Ohydnej, krew w żyłach ścinającej zbrodni dzieciobójstwa dokonano we wsi Tryszczyn.

Oto we wsi tej w pow. bydgoskim u zamożnego gospodarza Gorcona służyła 20-letnia niejaka Anna Niemcówna, która w swoim czasie weszła w zażyłe stosunki z jednym z miejscowych

parobczaków.

Rezultaty tego stosunku nie dały na siebie długo czekać, bo oto Niemcówna w sekrecie przed swymi chlebodawcami, bez żadnej fachowej pomocy porodziła niemowlę płci męskiej. Natychmiast po porodzie Niemcówna zwlokła się z łoża boleści, zatarła wszelkie ślady porodu i obwinąwszy dziecko w łachmany, by nie kwiliło, zaniosła je do zabudowań gospodarskich. Tam na pniu, na którym zazwyczaj rąbie się drzewo, wyrodna matka

siekierą ścięła dziecku główkę.

Po dokonaniu tego ohydnego czynu, zwyrodniała matka otarła poplamione krwią ręce i ukrywszy zwłoki niemowlęcia narazie w stogu słomy z zamiarem późniejszego pogrzebania zwłok w stosowniejszej chwili i stosowniejszem miejscu, główkę zaś

gdzieś wrzuciła,

tak, że przy pierwszych poszukiwaniach jej nie znaleziono. Po zatarciu tych śladów zbrodniarka wróciła do łóżka w przypuszczeniu, że wszystko się skończyło.

Świeże ślady krwi w stodole zwróciły uwagę gospodarza Gorcona, który mając już pewne podejrzenia co do stanu swej służącej, rozpoczął poszukiwania i natrafił na miejsce umieszczenia strasznie zmasakrowanego ciałka dziecka.

Policja i władze sądowo-lekarskie z Bydgoszczy przybyły na miejsce. Przy łóżku zaaresztowanej, a obłożnie chorej morderczyni ustawiono wartę policyjną, do chwili przewiezienia jej do Bydgoszczy. Poszukiwania za główką nieszczęśliwego dziecka jest w toku. Potworny ten czyn zbrodniarki wywołał w całej okolicy wielkie wzburzenie.

PROJEKT ZAJĘCIA CAŁEGO ZAPASU ZŁOTA W STANACH ZJEDNOCZONYCH PRZEZ PAŃSTWO.

WASZYNGTON, 16.12. Senator Thomas przedłoży prez. Rooseveltowi projekt, mający na celu zapewnienie państwu posiadanie całego zapasu złota, znajdującego się w kraju, na wypadek dalszej dewaluacji dolara.

W myśl tego projektu skarb państwa będzie mógł zająć wszelkie zapasy złota w kraju, nawet te, które znajdują się w bankach, należących do systemu Federal Reserve.

Zdaniem sen. Thomasa skarb państwa wejdzie w ten sposób w posiadanie złota wartości 4.395 miljonów dolarów, który to zapas wyrówna straty, poniesione na dewaluacji dolara papierowego.

Miljony zarobione na handlu narkotykami

WARSZAWA, 16.12. Donosiliśmy już dokładnie o ujawnieniu wielkiej międzynarodowej bandy handlarzy narkotyków, na czele której stał aresztowany w Warszawie znany miljoner wiedeński Halpern.

W safesach kilku banków znaleziono wielką ilość narkotyków, które Halpern tam przechowywał. Halpern zatrzymywał się w Warszawie w najelegantszych hotelach, podając się za dyrektora wielkiego zagranicznego trustu naftowego.

Dotychczas zaaresztowano już kilkanaście osób. M. in. zatrzymano żonę Halperna, która nic nie wiedząc o zdemaskowaniu męża, przyjechała z Wiednia do Warszawy. Tu zatrzymano ją na dworcu głównym i przewieziono do urzędu śledczego.

Jak się okazuje, Halpern zakupił ostatnio po kilka domów w Palestynie, Turcji, Czechosłowacji, na Węgrzech. W Konstantynopolu odkupił ostatnio ogromną fabrykę świec.

50 złotych nagrody za dziewictwo

a... kandydatki brak

Na ratuszu w mieście czechosłowackiem Most wywieszono obwieszczenie następujące:

„Fundacja panny F. R. Sehrg. Fundacja ta zostanie udzielona tylko dziewicy w dniu jej zamążpójścia. Petentki muszą złożyć dowód, że w dniu ślubu są jeszcze dziwicami. Wypłata nagrody wynosi 180 koron czeskich".

Niezwykła ta fundacja założona została w 1894 r. przez żonę tamtejszego lekarza, która w swym testamencie zapisała miastu jeszcze cały szereg równie oryginalnych legatów.

W regulaminie fundacji, która wynosi 2.000 guldenów austrjackich, legatka pisała dosłownie:

„Procenty z tej sumy będą udzielane corocznie młodej, moralnej pannie z Mostu na ślubną wyprawę, jeśli udowodni ona, że w dniu ślubu przystępuje do ołtarza jeszcze jako dziewica".

Akt ten, podpisany przez ówczesnego burmistrza miasta Most i siedmiu dalszych świadków został również zatwierdzony przez namiestnictwo w Pradze czeskiej, które dodało klauzulę, że w tym wypadku, jeśli kandydatek dziewic zgłosi się więcej, niż jedna, los między niemi zadecyduje o tem, która z dziewic zawierająca związki małżeńskie otrzyma nagrodę za swą cnotę.

Procedura była tego rodzaju, że lekarz badał pannę młodą dopiero po zawarciu ślubu i wydawał orzeczenie, czy istotnie podejdzie ona do łoża małżeńskiego w nocy poślubnej jeszcze jako dziewica. W ostatnim roku, kiedy fundacja przeszła nowy kryzys i nagroda wynosi zaledwie 180 koron czeskich, a więc około 50 zł., nikt po odbiór nagrody nie zgłosił się. — Niewiadomo, czy też dziewczęta w Moście przestały dbać o swoją cnotę. Jak dotąd żadna panna nie zgłosiła się do fundacji.

Płacą jej 60 złotych na minutę.

Niema czasu na wydawanie pieniędzy.

Kobietą najwięcej zarabiającą bodaj na świecie jest osoba, której nazwisko brzmi dla nas całkiem obco: Gracja Fields.

Jest to śpiewaczka angielska, którą tak sowicie opłacają za naśpiewywanie płyt patefonowych. Obliczają, że Gracja Fields zarabia teraz przeciętnie koło 150 tysięcy funtów (4 i pół miljona złotych) rocznie. Ma więc, większą pensję, niż najlepiej płatne gwiazdy Hollywoodu.

Kontrakty, jakie zawiera, przewidują jedynie opłatę za czas stracony na śpiew, przyczem przeciętnie waha się ta opłata w granicach 2 funtów (60 złotych) za minutę pracy. Jest ona jedną z 10 najpopularniejszych śpiewaków płytowych świata, a najpopularniejszą kobietą.

Nasuwa się pytanie, co ta niezmiernie bogata kobieta robi z tą masą pieniędzy, które zarabia.

Otóż to właśnie! Gracja Fields nie ma poprostu czasu na używanie swoich zarobionych pieniędzy. Pracuje od rana do nocy, a potem jest tak zmęczona, że nie ma na nic ochoty.

Czy jej, więc, zazdrościć?

Z. S. R. R. a Sybir.

Między Anglją a Holandją doszło do bliższego układu i porozumienia na terenie wpływów obu tych państw w Indjach Wschodnich. Porozumienie to, którego prawdopodobną podstawą i celem jest obrona stanowiska obu państw kolonjalnych na pozycji tak oddalonej od metropolji, stwarza nowe ugrupowanie sił nad brzegami Pacyfiku. Holandja przez posiadanie wysp Sundajskich oraz pozycyj strategicznych w cieśninie Malajskiej, Anglja przez posiadanie punktów oparcia i kontroli w portach Singapore i Hongkongu oraz w t. zw. Straits Settlements — panują nad całym ruchem morskim w południowej części Pacyfiku.

W Moskwie porozumienie anglo-holenderskie wywołało duże wrażenie i posiało niepokój w sferach kierowniczych. Półoficjalna „Prawda" daje wyraz swoim obawom o bezpieczeństwo pozycji Z. S. R. R. na Dalekim Wschodzie i pisze z tej racji: „Sytuacja nad brzegami Pacyfiku jest tak samo zaostrzona, jak ongi w r. 1914. Mocarstwa kolonjalne przygotowują przegrupowanie sił. Porozumienie anglo - holenderskie może być uważane jako jeden z etapów na drodze wiodącej do tego celu".

W związku z tym faktem pozostaje doniosły w treści i znaczeniu dekret rady komisarzy ludowych i centr. komitetu wykonawczego partji komunistycznej. Dekret ten jest jednem z najważniejszych posunięć, jakie poczyniły Sowiety od dłuższego czasu, a wchodzi on w życie z dniem 1 stycznia 1934 r. Osnową dekretu jest doprowadzenie do gęstszego zaludnienia dalekowschodnich kresów Unji Sowieckiej, osiedlanie tam kolonistów z Rosji europejskiej i przyznanie im różnych daleko sięgających ulg i przywilejów. Bezpośrednim skutkiem tych zamierzeń ma być wzmocnienie pozycji Z. S. R. R. na Dalekim Wschodzie na wypadek wojny.

Program kolonizacji kresów dalekowschodnich dzieli się na trzy etapy: a) nagęszczanie ludności osiadłej, b) uwolnienie ludności tych kresów od wszystkich ciężarów i ograniczeń hamujących rozwój gospodarczy i kulturalny na okres 10 lat, c) ułatwienie warunków życiowych osadników na kresach i wzmocnienie poczucia łączności między ludnością Dalekiego Wschodu a resztą Unji.

W tym wypadku odstępuje rząd Z. S. R. R. od pewnych zasad swoich i obiecuje nie stawiać przeszkód w nabywaniu własności prywatnej. Przewidziane jest również podwyższenie pensyj i płac zarobkowych; podwyżki te mają wynosić 30 proc. dla inżynierów i personelu technicznego w górnictwie, 20 proc. dla robotników fabrycznych, nauczycieli i personelu sanitarnego, 10 proc. dla pracowników biurowych, 50 proc. zwyżki żołdu dla żołnierzy i 20 proc. pensji dla wyższych szarż wojskowych.

Jak widać z powyższego, sytuacja na Dalekim Wschodzie komplikuje się w dalszym ciągu, gdyż oprócz czynnika rywalizacji rosyjsko-japońskiej przybywa nowy czynnik — porozumienie holendersko-angielskie, którego ostrze — słusznie czy niesłusznie — zdaniem kół oficjalnych na Kremlu ma być wymierzone przeciwko Z. S. R R.

E. R.

W pięć godzin z Paryża do New-Yorku

(Korespondencja własna)

Paryż, w grudniu.

Prof. Piccard, słynny zwycięzca stratosfery, ogłasza w czasopiśmie „Aero" artykuł, w którym przewiduje użytkowanie stratosfery jako przestrzeni komunikacyjnej dla mieszkańców ziemi. Byłaby to droga, po której specjalne samoloty stratosferyczne — tak zwane stratoplany — mogłyby się posuwać z zawrotną szybkością, dzięki małemu ciśnieniu i tarciu, panującym w tych sferach.

„Jest to droga najzupełniej spokojna — pisze prof. Piccard — rzeczywiście doskonała. Ponieważ w stratosferze niema wilgoci, niema tam również mgły, deszczu, ani śniegu. Stratoplany będą latać na wysokości wielu kilometrów ponad strefą burz, wichrów, prądów powietrznych i „dziur" atmosferycznych. Ci, którzy cierpią na chorobę morską lub „powietrzną", będą się tam czuli lepiej, niż w pociągu, okręcie czy aeroplanie. Będą płynęli po oceanie, na którego powierzchni niema najmniejszej fali, będą mknęli w przestrzeni bez najlżejszego wiaterku, drogą bez jednego zakrętu i przepaści. Dla podróżnych, mających słaby żołądek jak ja, naprzykład), stratosfera będzie filją raju" — pisze prof. Piccard.

Droga ta jest i dlatego idealna, pisze profesor, że stratosfera stanowi wymarzoną dziedzinę wielkiej szybkości. W troposferze szybkością samolotów rządzą niezmienne prawa fizyczne. Aby potroić ją, trzebaby przezwyciężyć opór powietrza dziewięć razy większy, a więc pomnożyć przez 27 siłę motoru. W stratosferze natomiast opór jest minimalny. Tam możemy potroić szybkość, powiększając siłę motoru trzykrotnie, bez potrzeby mnożenia jej przez 27. Oto dlaczego stratosfera jest szlakiem przyszłości.

Stratosfera stanowi obecnie przedmiot gruntownych badań. Najtrudniejszem zadaniem do rozwiązania jest problem czysto mechaniczny. Motor samolotu stratosferycznego będzie musiał obracać się z niesłychaną szybkością. Ponadto trzeba będzie dopingować go w miarę tego, jak oddalanie się od ziemi pozbawiać go będzie powietrza. Wreszcie, trzeba będzie zapewnić absolutną nieprzepuszczalność przewodów. Nie będzie to tak łatwo, jak się wydaje w pierwszej chwili.

Zdaniem prof. Piccarda, stratosfera będzie aparatem wielomotorowym, całkowicie metalicznym, wykonanym prawdopodobnie z mieszaniny aluminjowej, w celu zapewnienia mu jaknajwiększej lekkości i absolutnej nieprzemakalności Drzwi i okna jego będą hermetycznie zamknięte; szyby muszą mieć grubość conajmniej 35 milimetrów, nietylko w celu wytrzymania różnic ciśnienia, ile celem uniknięcia pęknięcia. Aparaty do fabrykowania tlenu i przedziały ze zgęszczonem powietrzem dostarczać będą pasażerom i motorom niezbędnego powietrza.

W ten sposób, stratoplan nie będzie się wiele różnił od innych samolotów dzisiejszych. Szybkość jego zależna będzie od siły motorów. Prof. Piccard nie przypuszcza, aby miała ona przekroczyć w najbliższych latach 600 mil na godzinę, mimo, iż dałoby się osiągnąć i 800 mil. Nie sądzi on również, aby stratoplany mogły latać na wysokości większej, niż 15 kilometrów. Im wyżej się wzbijamy, tem większą siłę musi posiadać motor, aby utrzymać regularność lotu.

Niewiadomo, kiedy się uda zrealizować plany prof. Piccarda. Dziś we Francji są już budowane samoloty stratosferyczne, ale faktem jest, iż żaden z nich nie zdołał dotąd osiągnąć wysokości większej, aniżeli lotnik Lemoine na zwykłym aparacie „ziemskim", a wysokość ta nie jest wcale stratosferyczna.

Upłynie więc zapewne dość dużo czasu, zanim śmiałe zakusy prof. Piccarda zostaną urzeczywistnione.

W. R.

Rozmaitości.

RADJO W MEKSYKU.

Po rozbiciu się panamerykańskiej konferencji na temat podziału długości fal, rząd w Meksyku postanowił przyśpieszyć za wszelką cenę budowę nowych silnych stacyj nadawczych. Planowana jest budowa 4 nowych stacyj na granicy amerykańsko — meksykańskiej o mocy 500 KW każda, pozatem planowana jest też budowa 3 stacyj o sile 150 KW każda. W Stanach Zjednoczonych wywołały te plany pewne zaniepokojenie, gdyż w poł. stanach niema żadnej silniejszej ponad 50 KW stacji prócz znajdującej się w budowie o sile 400 KW w Cincinnati.

——)O(——

POŁYKAŁ LITERY UKOCHANEJ.

Na niezwykły pomysł odebrania sobie życia wpadł zakochany zecer jednej z drukarni w Budapeszcie. 21-letni Paweł Kon. Pogotowie zabrało go z ulicy z oznakami silnego zatrucia i odwiozło do szpitala. Tu na pytanie lekarzy, jakiej trucizny użył, odpowiedział zecer ku ich zdumieniu, iż połknął dużą ilość czcionek ołowianych. okazało się, iż odpalony amant połknął z rozpaczy wszystkie litery stanowiące imię ukochanej. Nie zadowalając się tą dawką, złożył zecer wiersz ku czci swej lubej i ten wiersz również połknął. Dawka była spora, gdyż wiersz liczył około 60 liter.

——:O:——

STORCZYKI W EUROPIE ZNANO OD 100 LAT.

Sto lat minęło od czasu, jak pierwszy storczyk przywieziony został do Europy. Tylko prawdziwy znawca i esteta potrafi ocenić fantastyczne piękno i ciężar tych drogocennych kwiatów. Niektóre okazy dochodzą do zawrotnych wprost cen, dzięki trudnej hodowli i mozolnym dookoła nich zabiegom. Nawet we własnej ojczyźnie muszą walczyć orchidee z gorącem, powodującem wybujałość wszystkich roślin, i z suszą. Ponieważ korzenie storczyków, znajdujące się w ziemi, nie są w stanie dostarczenia odżywiać kwiatów, posiadają one jeszcze dodatkowe korzenie powietrzne. Kto nie widział zblisko orchidei ten nie może sobie przedstawić bogactwa jej kształtów, głębokiej gamy kolorów i przecudownej woni. U nas orchidee są rzadkością i niewiele tylko odmian ich dochodzi do nas.

——::O::——

WELLS — AUTOREM FILMU DŹWIĘKOWEGO.

Znany pisarz angielski H. G. Wells przystąpił do napisania scenarjusza filmu dźwiękowego. Tematem i treścią nowego filmu ma być przyszłość cywilizacji, tak jak ją ujął Wells w ostatniej swej pracy „O rzeczach nadchodzących". Wells ma zamiar nietylko opracować scenarjusz, ale zamierza również brać czynny udział w reżyserji filmu. Angielski świat filmowy interesuje się niezmiernie tą nową imprezą i obiecuje sobie po niej bardzo duże zyski, zwłaszcza jeśli chodzi o zagranicę.

DO WALKI Z NĘDZĄ DZIECI BEZROBOTNYCH.

Gdy jednym jest dobrze -- a drugim okrutnie źle...

Ministerjum opieki społecznej rozesłało do wojewodów pismo okólne w sprawie prowadzenia akcji opieki otwartej nad dziećmi przez zakłady opiekuńcze. Treść tego okólnika zasługuje na szczególne podkreślenie i winny się z nią zapoznać jaknajwiększe sfery naszego społeczeństwa.

Ministerjum opieki społecznej zwróciło uwagę na

niewspółmierność świadczeń opiekuńczych,

jakie są udziałem wychowanków i wychowanek zakładów opiekuńczych

w porównaniu ze skrajną nędzą dzieci rodziców bezrobotnych lub częściowo bezrobotnych

i w związku z tem uznało za konieczne zainicjowanie usuwania, w miarę możności, tego momentu niesprawiedliwości społecznej.

W tym celu ministerjum op. spol. zwróciło się do wojowodów, aby skłonili oni zakłady opieki zamkniętej do wszczęcia akcji opiekuńczej otwartej nad dziećmi pozostającemi poza zakładem i potrzebującemi tej opieki. Zakład winien ogarnąć opieką otwartą

taką samą liczbę dzieci pozakładowych, jaka (wychowanków i wychowanek) mieści się w zakładzie,

udzielanie im skromnego gorącego posiłku oraz opieki moralnej. Cały personel zakładu zarówno wychowawczy jak i administracyjny, nie wyłączając służby i ewentualnej pomocy osób postronnych dobrej woli, winien ofiarować w tym celu część swego czasu na pracę świetlicową, wywiadowczą, pielęgniarską i t. p.

Wprowadzenie w życie tego programu spowoduje, że część świadczeń zakładu dla wychowanków i wychowanek

przejdzie na korzyść ubogiej dziatwy,

znajdującej się poza zasięgiem opieki zakładowej.

Zakłady opiekuńcze nie mają prawa wobec niesłychanej ogólnej nędzy wyodrębniać się w ośrodki względnego dobrobytu i beztroski i pomimo odczuwania pewnych braków w różnych kierunkach, powinny dla uzasadnienia swego istnienia, rozpocząć

promienowanie nazewnątrz

i ogarnianie swą opieką również dzieci znajdujące się pod względem materjalnym i moralnym w warunkach bezwzględnie gorszych niż dzieci w zakładach.

Starsza młodzież, wychowująca się w zakładach, oraz młodsi wychowankowie i wychowanki, powinni być odpowiednio do swego wieku uświadomieni o potrzebie tego rodzaju akcji, która pociąga za sobą oczywiście

konieczność pewnych wyrzeczeń i ograniczeń,

W miarę możności młodzież ta winna być wciągnięta do czynnego współdziałania w tej pracy.

Należy oczekiwać, że sprawa poruszona we wspomnianym wyżej okólniku ministerjum opieki społecznej nie przebrzmi bez głośnego echa, że najszersze warstwy naszego społeczeństwa,

a szczególniej ci, którzy mają dobrze zabezpieczony dach nad głową i nie odczuwają nigdy głodu, zgłoszą się do apelu i podejmą pracę w celu okazywania jaknajdalej idącej pomocy zakładom opiekuńczym.

Szerokie pole do popisu będą miały tutaj te wszystkie panie, które obecnie opiekują się mniej lub więcej wydatnie ubogą dziatwą i które, aczkolwiek w nieco trudniejszych warunkach pracy, będą mogły jednak tem dobitniej przejawiać swą dobrą wolę i zrozumienie ważności akcji, podjętej przez ministerjum opieki społecznej.

„Zawsze takie Rzeczypospolite będą, jakie ich dzieci chowanie“ — napisał wielki mąż stanu Rzeczypospolitej, Jan Zamoyski, w dyplomie, powołującym do życia Akademję Zamoyską. Zdanie to nie tylko nie straciło swej wagi z biegiem wieku, lecz przeciwnie nabrało szczególnego znaczenia, gdy liczne rzesze kobiet stanęły przy wszelkiego rodzaju warsztatach pracy zarobkowej,

gdy tysiące rodzin nie jest w stanie z powodu bezrobocia zapewnić swym dzieciom ciepłej strawy i kawałka chleba.

Żadnemu obywatelowi nie wolno zapominać o tej prawdzie w dzisiejszych czasach.

Spodziewać się należy, że społeczeństwo Zagłębia pierwsze stanie do apelu, niosąc pomoc najbiedniejszej dziatwie.

NA MARGINESIE.

Sprzedawca bajgeli

Weiśnięty w załom szarej kamienicy stoi zgarbiony sprzedawca bajgeli— a tak szary, że w dnie słotne i mgliste odróżnić go trudno od ciemnego tła kamienicy, jeno koszyk z bajglami w pasie przywiązany świadczy o jego obecności.

Z okien swego mieszkania często widzę, jak ukruszywszy kawałek bajgla ptaszkom rzuci, czasem coś w drzewie dłubie, wycina, liczy, a myśli, lubiące niekiedy zagłębiać się w cudze istnienie, zadają mi moc pytań na temat tej brudnej, w obdartym chałacie, sparaliżowanej przez pół -- stojącej postaci dla której ni pory roku, ni dnia, ni słońca.

Jeno tłum ludzki, szydercze spojrzenia, weiskające go bardziej w ścianę muru, i ten koszyk z bajglami.

Lecz czy to wszystko? Bo skąd ten uśmiech pogodny, to spojrzenie pełne ufności? Gdzie się to rodzi? Gdzie źdódło tego? Dzień się już kończy, ludzie do domów wracają, czeka ich ciepło ogniska, uśmiechy pyzatych dzieci.. Sprzedawca bajgeli jeszcze stoi — i szarą swą sparaliżowaną postacią zatyka jakąś lukę w świecie — może tylko wyłom w murze.

A jękliwe i ciche nawoływania dobiegają do mych uszu.

Bajgele, bajgele, bajgele...

A. Żmijewska.

Walka z nieuczciwą konkurencją w handlu i z brudami w sklepach

Miejska pracownia badania żywności w Sosnowcu wykonała w listopadzie następujące badania: 14 prób masła i tłuszczów, w tem 4 zakwestjonowano, 3 próby sera — 1 zakwestjonowano, oraz 16 prób różnych przypraw, z których 5 zakwestjonowano.

Wyniki badania wód studziennych oraz mleka i śmietany zostały poprzednio już podane. W grudniu w okresie przedświątecznego zapotrzebowania słodyczy i wyrobów cukierniczych — ciastek i tortów zwraca kontrola baczną szczególniej uwagę na te wyroby sprzedawane w dużych ilościach i często bez opakowania wogóle, bądź w opakowaniu bez oznaczenia firmy produkującej.

Towary te bywają zwykle fabrykowane w warunkach wysoce niehigienicznych, z nieodpowiednich produktów, przez co zagrażają zdrowiu konsumenta. Anonim chroni je od kontroli podczas fabrykacji i umożliwia nieuczciwą konkurencję z producentami, stosującymi się do przepisów higjenicznych. Ustawowo przewinienia tego rodzaju są karalne, przewidziane zarówno w rozporządzeniu Prezydenta Rzplitej o dozorze nad artykułami żywności, jak też w rozporządzeniu M. S. Wewn. z dnia 29. X 29 r. o dozorze nad mąką i wyrobami mącznemi, jak też rozporządzeniu rady ministrów o obowiązku oznaczania niektórych towarów.

Pomimo jednak tego, spotykamy się z handlem artykułami temi w masowej ilości i co ważniejsze może nigdzie w Polsce w tak wielkiej ilości, jak na terenie Zagłębia.

Ale można skutecznie walczyć z tem złem tylko przy współdziałaniu osób zainteresowanych, tj. nabywców, którzy powinni zerwać z dotychczasowemi metodami kupna.

Kto szanuje swoje zdrowie i troszczy się o nie winien wszelkie artykuły żywności kupować tylko w sklepach czysto utrzymanych, żądać, aby personel obsługujący przestrzegał czystości, nie powinien kupować artykułów żywności anonimowego pochodzenia, nie powinien kupować na ulicach z otwartych koszów pieczywa, słodyczy i innych artykułów, przeznaczonych do bezpośredniego spożycia, a w dodatku nieopakowanych.

KRONIKA

KALENDARZYK

Grudzień 17 Niedziela	Dziś: Łazarza b. Jutro. Gracjana B. W. Wschód słońca: 7.39 Zachód słońca: 15.40

RADJO

WARSZAWA.

Niedziela, 17 grudnia.

9.00. Sygnał czasu. 9.05. Gimnastyka. 9.20. Płyty. 9.35. Dz. poran. 9.40. Płyty. 9.35. Dz. Poran. 9.50. Chwilka gospod. domowego. 9.54. Program na dz. bież. 10.05. Tr. naboż. z Pozn. 11.58. Sygnał czasu. 12.10. Kom. meteor. 12.15. 11-ty poranek szkolny z Filh. Warsz. 13.00. Robotnik w obronie swego zdrowia w warsztacie pracy. 14.00. Tr. międzynar. meczu bokserskiego Warszawa — Budapeszt. 14.30. Konkursy dobrego czytania książki. 14.45. Przegląd rynków produktów roln. 15.00. Jak urządzić święta. 15.20. Koncert ork. lud. 16.00. Program dla dzieci. 16.30. Płyty. 16.45. Epokowy dzień. 17.00. Pieczenie ciasta świątecznego. 17.15. Aud. ludowa z Katowic. 18.00. Panna z Posagiem. 18.40. Płyty. 19.00. Program na dz. nast. 19.05. Rozmaitości. 19.30. Co się dzieje na świecie. 19.45 Życie art. stolicy. 19.50. Muzyka lekka. 20.50. Dz. wiecz. 21.00. Odczyt aktualny. 21.15.Na wesołej lwowskiej fali. 22.15. Kom. sport. 22.25. Muzyka tan. 23.00. Kom. meteor. i kom. polic. 23.05. Muzyka tan.

WARSZAWA.

Poniedziałek, 18 grudnia.

9.00. Sygnał czasu. 9.05. Gimnastyka. 9.20. Płyty. 9.25. Dz. poranny. 9.40. Płyty. 9.50. Chwilka gospod. domowego. 7.55. Program na dz. bież. 11.40. Codz. Przegl. Prasy Polsk. 11.50. Życie art stolicy. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Płyty. 12.30. Dz. południ. 12.35. Kom. meteor. 15.25. Wiad o eksporcie polsk. 15.30. Kom. gospod. 15.40. Kronika harcerska. 15.45. Chwilka lotn 15.55. Utwory fortepianowe. 16.40. Francuski. 16.55. Recital skrzypc. 17.30. Pieśni w wyk. S. Szyfmanówny. 17.50. Skrzynka poczt. 18.00. Mędrcy i poeci starożytnej Grecji a chwila obecna. 18.20. Aud. żołnierska. 18.45. Płyty. 19.00. Program na dz. nast. 19.05. Rozmaitości. 19.25. Tr. ze Lwowa. 19.40. Kom.sport. 19.47. Dz. wiecz. 20.00 Koncert wiecz. 21.00. Kraina polskiego słońca. 21.15. Ofiara Trygwasona. 22.00 Na listy z Anglji odpowie w jęz. angielskim p. T. Ordon. 22.20. Muzyka tan. 23.00. Kom. meteor. i kom. polic. 23.05. Muzyka tan.

KATOWICE.

Niedziela, 17 grudnia.

9.00. Aud. poranna. 9.54. Program na dz. bież. 10.05. Naboż. z Pozn. 11.45. Muzyka religijna. 11.58. Sygnał czasu. 12.10 Tr. z Warsz. 14.00. Co sądzić o cudach. 14.15. Wiad. bież. 14.20. Koncert ork. 73 p. p. 15.00. Co słychać na Śląsku. 15.20. Tr. z Warsz. 16.30. Płyty. 16.45. Tr. z Warsz. 18.00. Słuch. z Warsz. 18.40. Bery i bajki śląskie. 19.10. Rozmaitości. 19.15. Rok 33 w minionych wiekach. 19.30. Tr. z Warsz. 19.45. Program na dz. nast. 19.50. Tr. z Warsz. 22.25. Kom. sport. 22.30. Tr. z Warsz.

——oOo——

Z Kelc.

(k) **Na święta.** Józef Nowakowski, zam. w Kielcach przy ul. Piortkowskiej nr. 149, zameldował, że onegdajszej nocy złodzieje zapomocą wyrwania skobla dostali się do jego drwalki, skąd skradli 2 gęsi i około 4 mtr. węgla, ogólnej wartości 26 zł.

Stefan Zapart, zam. w Kielcach przy ul. 3-go Maja nr. 13, zameldował, że złodziej zapomocą dobranego klucza dostał się do jego komórki, skąd skradł około 150 szt. różnych zabawek na choinkę wart. 60 zł.

(k) **Złodzieje węgla skazani po 1 roku więzienia.** W pobliżu fabryki „Ludwików“ w Kielcach nieuchwytna szajka złodziei kolejowych dokonywała systematycznych kradzieży węgla z będących w biegu pociągów towarowych.

Policji udało się wreszcie schwytać dwuch głównych członków złodziejskiej bandy Marjana Żaka i Ludwika Zawiszę z Kielc ,którzy onegdaj stanęli przed sądem grodzkim w Kielcach i skazani zostali po roku więzienia.

Z Zagłębia.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Niedziela, dn. 17 bm. o godz. 11 m. 30 „Żeglarz“ — Poranek dla młodzieży szkolnej. Ceny miejsc od 20 gr. do 50 gr.

Niedziela, dn. 17 bm. o godz. 16 m. 15 „Codziennie o piątej“ po cenach zniżonych.

Ceny miejsc od 50 gr. do zł. 2.80.

Niedziela, dn. 17 bm. o godz. 20 m. 15 „Żeglarza“.

Poniedziałek, dn. 18 b. m. — teatr nieczynny.

—::0::—

PROBOSZCZ PARAFJI N. M. P. W SOSNOWCU PODAJE DO WIADOMOŚCI:

W tym tygodniu przypadają dnie kwartalne, tak zwane suche a więc we środę, piątek i sobotę obowiązuje wszystkich katolików post i wstrzemięźliwość, to znaczy że w te dnie wolno spożywać tylko potrawy postne i raz dziennie do sytości. Ponieważ wigilja Bożego Narodzenia w tym roku przypada na niedzielę, a dzień niedzielny wyklucza post, przeto w tym roku naszą tradycyjną wieczerzę wigilijną należałoby obchodzić dnia 23 grudnia, to jest w sobotę.

Pasterka będzie odprawiona w nocy z niedzieli na poniedziałek o godzinie 23 m. 30.

Ostatnie roraty będą odprawione w przyszłą niedzielę o godz. 6-ej rano.

—::0::—

—)0(—

EGZAMINY DLA OFICERÓW STRAŻY OGNIOWYCH.

Wczoraj w Czeladzi rozpoczęły się dwudniowe egzaminy kwalifikacyjne dla oficerów straży ogniowych powiatu będzińskiego. Ogółem do egzaminów stanęło 75 oficerów.

W skład komisji egzaminacyjnej wchodzą: instruktor straży ogniowych na województwo kieleckie J. Plebanek, wiceprezes związku okręgowego, sędzia Herman, prezes honorowy p. Winter i instruktorzy p. J. Pieńkowski i L. Jaroszewski.

—)0(—

— Gwiazdkowa wystawa obrazów w Sosnowcu. Zrzeszenie zawodowych artystów plastyków Zagłębia Dąbr. „Blok“, chcąc jaknajszerzej spopularyzować i uprzystępnić nabycie wartościowych prac swoich członków — urządziło w lokalu handlowym firmy W. Czechowski w Sosnowcu przy ul. 3 Maja 5 — gwiazdkową wystawę obrazów po jaknajszerszych cenach. W wystawie biorą udział: Araszkiewicz, Badower, Mrożewski, Pilecki i Wrzesiński.

Obrazami można się interesować bez obowiązku kupna.

— Odczyt w lektorjum powszechnem w Sosnowcu. W środę, dn. 20 bm. w lokalu „Kuźnicy“ ul. Warszawska 22 odbędzie się interesujący odczyt pt. „Eugenika i jej społeczne znaczenie“, który wygłosi znany pedagog prof. Aleksander Niweliński.

Odczyt ten zainteresuje rodziców, wychowawców i świat lekarski. Początek punktualnie o godz. 7.30. Wstęp bezpłatny.

— Przypominamy wszystkim zainteresowanym, że wystawę prac, wykonanych przez młodzież bezrobotną w świetlicach związku pracy obywatelskiej kobiet w Sosnowcu, można zwiedzać jeszcze dziś i jutro przez cały dzień do godziny 20-tej. Wstęp bezpłatny.

— Walne zebranie legjonu młodych w Sosnowcu. Odbyło się roczne walne zebranie członków legjonu młodych obwodu Sosnowiec, na którem wybrano komendę obwodu w następującym składzie pp.: Z. Matyjeszewski (komendant obwodu), W. Detko, Fr. Miłka, W. Milke, A. Kucharska, B. Janson, S. Gilda i K. Policzkiewicz.

ŚWIĘTY MIKOŁAJ W GARNIZONIE BĘDZIN.

Staraniem będzińskiego koła Rodziny Wojskowej, urządzony został w salach kasyna oficerskiego 23 p. a. l. tradycyjny wieczór świętego Mikołaja. Przybycie czcigodnego Świętego, poprzedziły popisy dzieci z rodziny wojskowej, na które złożyły się skecz lalek, deklamacje, śpiewy i tańce wykonane wyłącznie przez milusińskich.

Przygotowaniem tak bardzo miłej, a zarazem trudnej części programu zajęła się w roku bieżącym mjr. Korzeniowska, osiągając w swej pracy doskonałe wyniki oraz wdzięczność całej Rodziny Wojskowej.

Po części wokalnej, uroczyście wkroczył na salę w asyście swej świty, obładowany koszami łakoci i zabawek Święty Mikołaj, obdarowując szczodrze zebraną dziatwę..

Św. Mikołaja żegnano owacyjnie, dziękując mu za prezenty.

Na zakończenie odbył się podwieczorek, poczem zaś zabawa dla dzieci rodziny wojskowej i dzieci rodzin cywilnych.

Wykrycie kradzieży i aresztowanie złodzieja włamywacza.

W Będzinie zatrzymani zostali: St. Żyłka, St. Łowiński i St. Wacławik zam. w Będzinie, którzy w dniu 21 listopada rb. na ul. Małobądzkiej skradli z wozu Chila Wajnsztoka wyroby galanteryjne, wartości 150 zł. Skradziony towar został odebrany. Zatrzymanych przekazano sądowi.

W Strzemieszycach zatrzymany został znany włamywacz, wielokrotnie karany, St. Dębski, lat 26, zam. w Strzemieszycach.

W czasie śledztwa ujawniono, że Dębski na terenie Strzemieszyc dokonał pięciu kradzieży z włamaniem.

W mieszkaniu u Dębskiego znaleziono część rzeczy pochodzących z tych kradzieży. Dębskiego przekazano władzom sądowym.

Pożar w Siewierzu

Ogień strawił dwa budynki

Onegdaj o godz. 10-ej wieczorem w zabudowaniach, należących do Kazimierza Dziąbka, zam. w Siewierzu przy ul. Częstochowskiej wybuchł pożar, który wskutek sprzyjających okoliczności z błyskawiczną szybkością przerzucił się na sąsiedni dom, należący do Józefa Szymka. Objęte płomieniami domy mimo szybkiej akcji ratowniczej spłonęły. Szalejący żywioł nie objął dalszych zabudowań. Jak wykazało doraźne dochodzenie pożar powstał wskutek wadliwej konstrukcji komi w domu Dziąbka. Wypadku z ludźmi w czasie pożaru nie było. Straty poszkodowani obliczają na sumę zł. 12.000. Budynki były ubezpieczone.

Afera z biletami kolejowemi w Będzinie

przed sądem okręgowym w Sosnowcu.

Wczoraj zakończył się w sądzie okręgowym w Sosnowcu sensacyjny proces w aferze biletów kolejowych, o której swego czasu szeroko donosiliśmy. W aferę tę wmieszanych jest sześciu bileterów, przeważnie weteranów kolejowych, którzy dziesiątki lat przesłużyli na kolei, by w przededniu niemal przejścia na zasłużony wypoczynek, na emeryturę, dopuścić się przestępstwa, za które grozi im surowa kara.

Na czoło oskarżonych wybija się 58-letni Marcin Czarski z Będzina (1 Maja 14) — jest on najstarszy z oskarżonych, kolejno idzie Jan Blicharski, lat 56, również mieszkaniec Będzina (Promyka 15). Antoni Kulik, l. 50 z Gołonoga. Marceli Klaszcz, lat 50 z Wysokiej (powiat zawiercki), Józef Imach, lat 40 z Sosnowca (Ciepła 7) i Jan Owczarek, lat 31 z Widzewia, oraz trzech kombinatorów będzińskich, którzy odkupywali od bileterów na dziurkowane bilety, 25-letni Jakób Strochlic (Narutowicza 8), Nusym Latowicz, lat 45 (Modrzejowska 9) i Szymon Szymonowicz, lat 29 (Małachowskiego 9).

Po przesłuchaniu ostatnich świadków, których zeznania obciążyły najwięcej oskarżonych Owczarka i Strochlica, przemawiały strony.

Z powodu spóźnionej pory, ogłoszenie wyroku w tej sprawie zapowiedziane zostało na dzień 19 bm.

Oskarżonych bronią adw. Krzemuski, Eibenschütz, Forelle, Janczewski, Pawełek, Szenicc i Katzengold.

—::0::—

PORANEK LEKKICH PIOSENEK ZOFJI BUŁATÓWNY W TEATRZE POLSKIM W KATOWICACH.

We wtorek dnia 26 bm. o godz. 12 w południe świetna artystka opery katowickiej i poznańskiej Zofja Bułatówna wystąpi z bogatym i urozmaiconym programem najnowszych przebojów. Bywalcy teatralni, którzy znają p. Bułatównę z występów w operze, będą mogli ją ujrzeć i usłyszeć w charakterze odtwórczyni sentymentalnych piosenek, tang, walców i t. d.

—::0::—

— Posiedzenie rady komisarycznej w Będzinie. Jutro o godz. 9 wiecz. odbędzie się posiedzenie rady komisarycznej w Będzinie, na którem rozpatrywana będzie sprawa geometry L. Berbeckiego o podwyższenie wynagrodzenia za pomiary miasta.

— Magistrat czeladzki komunikuje wszystkim mieszkańcom Czeladzi, iż upływa termin płatności drugiej raty składki asekuracyjnej od budynków dla powszechnego zakładu ubezp. wzajemnych w Sosnowcu.

Po upływie terminu składki należy wpłacać bezpośrednio w zakładzie w Sosnowcu z doliczeniem niepotrzebnych kosztów.

— „Czar munduru“ w Grodźcu. Zespół amatorów z Wojkowic Kom. odegra dziś w klubie grodz. tow. na rzecz pol. zw. zaw. P. P. i H. w Grodźcu, bardzo wesołą komedję p. t. „Czar munduru“ czyli „Ordynans w zalotach. Sztuka ta była grana z wielkiem powodzeniem w Wojkowicach Kom. — pod reżyserją ś. p. W. Kuleszy i z uwagi, tak na grę amatorów, jak i na humor ma zapewnione powodzenie. Początek o godz. 18.30.

— Zarząd towarzystwa popierania szkolnictwa zawodowego w Zagłębiu Dąbrowskiem, w Sosnowcu zwołuje posiedzenie członków zarządu tow. które odbędzie się dn. 20 bm. o godz. 18 w lokalu izby przemysłowo - handlowej w Sosnowcu (II p.), z następującym porządkiem dziennym: Odczytanie protokułu z ostatniego posiedzenia zarządu, stan finansowy z dn. 1. XII. 33 r., program działalności za b. rok i środki finansowe oraz sprawy bieżące i wolne wnioski.

— Posiedzenie rady komisarycznej w Sosnowcu. W środę, dn. 20 bm. o g. 7.45 wiecz. w magistracie w Sosnowcu odbędzie się posiedzenie rady komisarycznej z następującym porządkiem obrad: odczytanie protokułu z posiedzenia rady przybocznej w dniu 6 grudnia rb., sprawa planu regulacyjnego m. Sosnowca i rozpatrzenie sprzeciwów, dotyczących tegoż planu.

Z Zawiercia.

(z) **Z rady przybocznej.** Pod przewodnictwem komisarza Langerta odbyło się posiedzenie rady przybocznej na którem rozpatrywano cały szereg spraw natury gospodarczo - samorządowej. Po przyjęciu protokułu z ostatniego posiedzenia, przyjęto do wiadomości reskrypt województwa, zatwierdzający statut podatków od zabaw publicznych i widowisk. Umorzono z powodu nieściągalności 202 płatnikom podatki i opłaty miejskie na sumę 1211 zł. Przyjęto do wiadomości sprawozdanie komisji budowy hal targowych i targowicy. Opracowany plan budowy targowicy przewiduje budowę hal targowych wzdłuż ulicy Senatorskiej, wyzyskując przez to całkowicie plac targowicy. Zaznaczyć należy, że część robót ziemnych została już w rb. wykonana, wiosną zaś przyszłego roku magistrat przystąpi do dalszych prac i prowadzić je będzie w tak szybkiem tempie, by już możliwie w przyszłym roku oddać targowicę i halę do użytku publicznego. Pozatem ustalono termin posiedzeń budżetowych, albowiem preliminarz budżetowy na rok 1934 — 5 został już opracowany i począwszy od 18 bm. został wyłożony do wglądu publicznego.

Akcja gwiazdkowa

pracowników umysłowych dla biednych dzieci w Olkuszu

Komitet likwidacyjny święta pracownika umysłowego w Olkuszu, postanowił zebrać wśród wszystkich pracowników umysłowych na terenie Olkusza możliwie jaknajszerszą kwotę na gwiazdkę dla najbiedniejszej dziatwy.

Zamierzenia uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem, gdyż dzięki ofiarności tej kategorji pracowników zebrano ogółem 401 zł. w gotówce, co łącznie z ofiarą funduszu pracy w Olkuszu w wysokości 150 zł. suma powiększyła się do 551 zł.

Na onegdajszem posiedzeniu komitetu gwiazdkowego pod przewodnictwem p. K. Petrykowskiego, postanowiono 80 proc. zebranej sumy przeznaczyć na zakup odzieży, bucików i bielizny, zaś 20 proc. na zakup produktów gwiazdkowych.

Zakup odzieży i żywności, oraz podział między najbiedniejsze dzieci, powierzono całkowicie referatowi opieki nad matką i dzieckiem zw. pracy obywatelskiej kobiet w Olkuszu. Rozdawnictwo odbędzie się przy choince w szkole powsz. (sala gimnastyczna) w sobotę, dn. 23 bm. od godz. 10 rano.

Większe kwoty na gwiazdkę złożyli: pracownicy P. Z. Z. P. P. i H. (zł. 143.50), sejmiku (zł. 76.45) i zarządu miejskiego (zł. 51.25).

Dzisiaj odbędzie się wspólne zebranie, celem uzgodnienia list najbiedniejszych dzieci, których liczba dojdzie do 250.

(ol) **Choinka na Rynku.** Związek pracy obywatelskiej kobiet w Olkuszu łącznie z magistratem urządza dzisiaj na Rynku olbrzymią choinkę oświetloną lampkami elektrycznemi i zaopatrzoną w puszkę do zbierania ofiar na gwiazdkę dla biednej dziatwy. Urządzenie takiej choinki jest nowością w Olkuszu i obliczone na to, że ofiarni mieszkańcy nie poskąpią datków na gwiazdkę dla tych, którzy z powodu bezrobocia i ogólnej nędzy nie mogliby sobie pozwolić nawet na kupno lepszego jedzenia w czasie świąt Bożego Narodzenia.

(ol) **Opłatek w związku mieszczan** w Olkuszu, odbędzie się w dn. 30 bm. w sali p. Zielonki o godz. 4 popoł dla członków związku, a o 9 wiecz. zabawa dla zaproszonych gości.

(ol) **Unieruchomienie fabryki „Olkusz" na 4 tygodnie.** Wskutek remontu maszyn i braku zamówień, fabryka naczyń emaljowanych „Olkusz" wstrzymuje pracę z dniem 20 bm. na przeciąg 4 tygodni.

(ol) **O gwiazdkę dla pensjonarjuszy magistrackich.** W przytułku miejskim dla starców w Olkuszu jest kilku pensjonarjuszów, pozostawionych bez żadnej opieki, silniejsi chodzą po żebrze, słabsi leżą w barłogach w mieszkaniu wcale nieopalonem, lub niedostatecznie opalanem. Z okazji nadchodzących świąt, magistrat powinien sobie przypomnieć o tych biedakach.

O czem powinni wiedzieć wszyscy cierpiący na reumatyzm!

Ogólnie jest wiadomem, że reumatyzm, podagra i pokrewne cierpienia są następstwem gromadzenia się w organiźmie kwasu moczowego. Tworzą się z niego ostre, jak igiełki drobne kryształy, które sadowiąc się w mięśniach lub stawach wywołują częstokroć, już przy najmniejszem poruszaniu się straszliwe bóle. W interesie więc cierpiącego jest, by niezwłoczni zastosować taki środek, który usuwa z organizmu kwas moczowy. Dlatego cierpiący winien usłuchać rady uzdrowionych „Przyjmujcie Togal!". We wszystkich krajach całego świata, stosuje się ten środek od przeszło lat 15-tu z powodzeniem przeciwko reumatyzmowi, podagrze i pokrewnym cierpieniom. Jeśli tyle udręczonych, stosując Togal odzyskało swe zdrowie to przecież każdy z zaufaniem winien się weń zaopatrzyć. Togal zapobiega gromadzeniu się kwasu moczowego i w zarodku zwalcza niedomagania. Togal przynosi ulgę w chronicznych nawet wypadkach. Również w grypie, przeziębieniu, bólach nerwowych i głowy działają tabletki Togal szybko i pewnie. Są one przytem nieszkodliwe dla serca, żołądka i innych organów. Spróbujcie, przekonajcie się sami o skutecznem działaniu tabletek Togal. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Z Olkusza

OFIARA KATASTROFY AUTOBUSOWEJ ZMARŁA W SZPITALU.

Piotr Szewczyk z Częstochowy jeden z rannych pasażerów podczas katastrofy autobusowej pomiędzy Wolbromiem i Olkuszem, zmarł wczorajszej nocy w szpitalu olkuskim.

Śmierć nastąpiła jednak nie wskutek odniesionej rany w głowę i ogólnego wstrząsu, które to obrażenia nie były zbyt niebezpieczne, lecz wskutek innej przyczyny, co wyjaśni sekcja sądowo - lekarska, która ma być dokonana dzisiaj.

Ofiary

wpłacona w administracji.

P. Antoni Liberski wpłaca na biedne dzieci do dyspozycji ks. kanonika Raczyńskiego zł. 40 (czterdzieści).

Do kasy chrześc. tow. dobrocz. w Sosnowcu na wieczerzę wigilijną dla najbiedniejszych złożyli: pp.: dyr. St. Kraupe zł. 100, dr. St. Bekkerowie zł. 10, Janusz Bekker zł. 5, bezimiennie zł 5, Ignacy Korabjusz zł. 3.

Namiętność szalona, jakiej doznawała, zawróciła jej głowę zupełnie.

— Przedewszystkiem — dodała — nie żałuj pieniędzy tych. Znajdą się jeszcze inne...

Prosper wcale się nie sprzeciwiał.

Przycisnął — dla przyzwoitości — końce palcy Julji Tordier i wsunął banknot do kieszeni.

Cynizm pięknego chłopca wyrównywał cynizmowi Garbuski, której dusza potworniejsza była od ciała.

— Będziesz pan myślał czasem o mnie? — mizdrzyła się doń Garbuska.

— Cóż znowu! — odpowiedział — jakżebym nie miał ciągle myśleć o tej, która mnie obsypuje dobrocią.

Odgłos dzwonka przerwał rozmowę.

Julja odprowadziła Prospera do sali jadalnej i poszła otworzyć drzwi.

Posłaniec oddał jej list, a po za nim już się ukazali żałobnicy, niosący trumnę.

Prosper skinął na nich i zaprowadził ich do pokoju nieboszczyka.

Helena, klęcząca przy łóżku, powstała raptownie.

Widząc ludzi, ubranych czarno, z których jeden miał na ramionach trumnę czuła się bliską zemdlenia.

— Mój ojcze!.. mój biedny ojcze.. żegnaj! — wyjąkała, załamując ręce.

I, nachylając się nad bladą twarzą nieboszczyka, ażeby go po raz ostatni ucałować, prawie straciła przytomność.

Komiwojażer skorzystał z tej chwili osłabnięcia dziewczęcia ażeby ją pociągnąć do salonu, dokąd też weszła i Garbuska.

— Trzeba zostać tutaj — rzekła jędza tonem rozkazującym. — Po co sobie psuć krew... jeszcze się rozchorujesz... a ja już tyle rzeczy mam na głowie...

Helena rzuciła na matkę bolesne spojrzenie, ale się nie sprzeciwiła.

Julja podchwyciła, zwracając się do Prospera i pokazując mu list, który tylko co przyniósł listonosz.

— Znów jeszcze jeden kłopot. Służąca moja pisze z Troyes, że nie będzie mogła wrócić do służby.. Prosi mnie o odesłanie rzeczy i muszę teraz do tego wszystkiego szukać nowej sługi!

Znów zadzwoniono.

Tym razem Prosper poszedł drzwi otworzyć.

Na progu znajdowali się Lucjan i pani Gobert.

Biedna kobieta, która się mogła ledwie na nogach utrzymać, zapragnęła bądź cobądź przyjść, ażeby po raz ostatni pożegnać się z bratem.

Prosper, na jej widok, uczynił gest, wyrażający wielkie zdziwienie.

— Jestem siostrą Jakóba Tordier, proszę pana — rzekła pani Gobert do komiwojażera, którego nie znała wcale — a oto mój syn... Za życia brata wypędzono mnie z tego domu. Ale teraz, chyba nikt nie będzie się obawiał mego wpływu na niego... Chcę go zobaczyć... chcę go ucałować...

Garbuska z salonu usłyszała obcy głos w przedpokoju.

Nadstawiła uszu.

Słowa do niej nie dobiegły, ale poznała głos siostry mężowskiej.

Błysk nienawiści zaświecił w jej oczach. Skoczyła z zaciśniętemi pięściami.

Ale wobec starej kobiety bladej, wynędzniałej, prawie umierającej, podtrzymywanej przez syna, gniew jej zamienił się w osłupienie.

Stanęła niema.

— Przychodzimy tu nie jako nieprzyjaciele, moja pani — odezwała się nowoprzybyła. — Nie myślimy się tu zastanawiać, jakie było postępowanie pani względem nas... Pragnę ja mego brata, a syn swego wuja po raz ostatni pożegnać... Oto wszystko... To nasz obowiązek...

— I nasze prawo — dodał Lucjan.

Garbuska nie odpowiedziała ani słowa i zamiast zagrodzić przejście, usunęła się przed przybyłymi.

Lucjan, wciąż podtrzymując matkę, wszedł do salonu, dokąd za nimi podążyła Julja Tordier.

Helena zapłakana, słysząc nadchodzących, podniosła głowę.

Na widok wchodzących wydała okrzyk.

— Ciociu, moja kochana ciociu — wyjąkała następnie wyciągając ręce ku pani Gobert, która ją przycisnęła do serca i uścisnęła serdecznie, szepcząc te słowa:

— Biedne dziecko!

— Ojciec!.. biedny mój ojciec! — podchwyciła Helena — już go mają zabrać... zabrać!..

d. c. n.

Popierajcie L. O. P. P.

Nr. Km 1091/33 i 1106/33.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego I-go rewiru w Sosnowcu, Stefan Morgiewicz, zam. w Sosnowcu, przy ulicy Dęblińskiej Nr. 7 na mocy art. 602, 603 i 604 K. P. C. ogłasza, że:

I. W dniu 20 grudnia 1933 roku od godziny 11.30 (nie później jednak niż dwie godziny) w Sosnowcu, przy ulicy Czystej Nr. 4, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości w I-szym terminie składających się z mebli domowych, oszacowanych na łączną sumę 600.00.

II. W dniu 20 grudnia 1933 roku od godziny 11.45 (nie później jednak niż w dwie godziny) w Sosnowcu, przy ulicy Warszawskiej 10, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego w I-szym terminie ruchomości składających się z mebli domowych, oszacowanych na łączną sumę złotych 650.—.

Powyższe ruchomości oglądać można pod wskazanym adresem w dniu licytacji.

Sosnowiec dnia 14 grudnia 1933 r.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. I-go
STEFAN MORGIEWICZ.

Nauka i wychowanie.

KONCESJONOWANE kursy kroju szycia, modelowania Zaborowskiej. Krój najnowszy Akademji Paryskiej świadectwa prawne. Przyjmuje zapisy na nowy kurs. Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

BEZPŁATNIE wyuczam kroju, szycia i modelowania. Sosnowiec, Chemiczna 2. Każdziołówna.

KURSY SZOFERÓW I MOTOCYKLISTÓW St. Konopki, Sosnowiec, Promyka 3. Zapisy na nowy kurs.

TOWARZYSTWO Popierania Szkolnictwa Zawodowego przyjmuje zapisy na sezonowe - dzienne

kursy murarsko - ciesielskie

ul. 1-go Maja 25. Codziennie do godziny 20-tej.

POSADY i PRACE

POTRZEBNA ondulatorka zaraz na stałe. Niemce. Placek.

TANCERKI i uczennice do baletu potrzebne. Zgłoszenia: Sosnowiec Restauracja „Savoy" baletmistrzyni Zakrzewska.

POSZUKUJE szofera spólnika do samochodu półciężarowego. Wiadomość w Administracji „Expr.su".

POTRZEBNY zaraz fryzjer damsko - męski lub spólnik. Wiadomość w administracji.

POSZUKIWANI sprzedawcy artykułów świątecznych niebywała nowość. Zgłoszenia Wiejska 40 — 2 Sosnowiec.

POTRZEBNY zdolny ślusarz traser na okna szweckie, wymagane orjentowanie się w rysunkach. Wiadomość w administracji.

POTRZEBNY pomocnik fryzjerski na stałe i fryzjerka. Żeromskiego 8.

POTRZEBNY pomocnik fryzjerski, uczeń lub na dokończenie. Sosnowiec, Florjańska 33

POTRZEBNY ondulator i ondulatorka na stałą posadę. Olkusz, 3 maja, Władysław Warat.

DAM posadę ekspedjentki biurowo - handlowej za udzielenie pożyczki. Wiadomość w administracji.

ONDULATORKA i pracownik męski potrzebni. Dąbrowa, 3-go maja 16. Fryzjer Maj.

POSZUKUJE zastępców — czyń do nowości na woj. Kieleckie i Śląskie. Sosnowiec. Kaliska 43 m. 10.

POTRZEBNY pracownik fryzjerski damsko - męski. Będzin. Małachowskiego 7 Barenblatt.

MANIKIRZYSTKA siła pierwszorzędna poszukuje posady. Oferty do administracji „Expresu Zagłębia" pod „Pierwszorzędna siła L".

LOKALE

POKÓJ umeblowany oddzielne wejście do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 64 mieszk. 4.

NOWY lokal pod sklep. Punkt dobry. Wystawa duża Bez urządzenia do wynajęcia. Pogoń Grochowa 8 gospodarz.

POKOIK facjatka, do wynajęcia. Wiadomość: Sosnowiec. Wiejska 18 mieszkania 5 gospodarz.

3-CH pokojowe mieszkanie z wszelkiemi wygodami do wynajęcia I-sze piętro Reymonta 10 m. 2.

PRZYJMĘ panów na mieszkanie pokój z oddzielnem wejściem w śródmieściu. Wiadomość „Expres" Dąbrowa.

PRZY piekarni o dużej frekwencji do wynajęcia tanio, lokal z urządzeniem sklepowym. Zgłoszenia „Expres" pod „Dobry interes".

DWUCH lub jednego pana przyjmę na mieszkanie. Sosnowiec, Piłsudskiego 16 m. 19.

MIESZKANIA 2 pokojowe i 6-ciu pokojowe z centralnem ogrzewaniem i wszelkiemi wygodami do wynajęcia w Sosnowcu przy ul. Piłsudskiego Nr. 2.

KUPNO I SPRZEDAŻ

NA CHOINKĘ

wszyscy kupują zimne ognie „Gala", bo są najlepsze.

NA GWIAZDKĘ ceny zniżone, pasy, biustonosze, całości poleca St. Chorzelska Sosnowiec Piłsudskiego 14 parter.

PIWIARNIĘ z telefonem, ogródkiem, imitującym werandę, garaż lub stajnię punkt dobry sprzedam. Niwka 1-go Maja 60.

SPRZEDAM maszynę do szycia bardzo tanio mało używaną. Klimontów, Ciasna 15 Zięcik.

PRZY piekarni z dużą frekwencją jest do objęcia tanio lokal z urządzeniem sklepowem. Oferty „Expres Zagłębia". Sosnowiec pod „Dobry interes".

PATEFON skrzynkowy do sprzedania Małobądz, Głowackiego 6 m. 1. Będzin.

SPRZEDAM maszynę do szycia Singera czółenkową 60 zł. bębenkową tanio. Jęzor obok Niwki, Cebrat.

SPRZEDAM tanio autobus nadający się na półciężarówkę. Sosnowiec, Narutowicza 6 Hadra.

WAŻNE dla wszystkich kwiaty doniczkowe kwitnące, owoce, oraz warzywa jak skorzonera, roszponka, pietruszka zielona rabarbar szczypiorek marchew młoda itd. Można nabyć przystępnie w nowootworzonym sklepie przy ul. 1-go Maja 6 u B-ci Serwecińskich.

RADJO trzech-lampowe komplet sprzedam lub zamienię na rower Sosnowiec, Kuźnica 28 Gajda.

SKLEP delikatesowy wraz z towarem i urządzeniem do sprzedania. Wiadomość 3-go Maja 30 sień 6 m. 28.

MASZYNĘ Singera damską i krawiecką sprzedam. Wiadomość u dozorcy Sienkiewicza 6 Sosnowiec.

MASZYNĘ „Singera" bębenkową do szycia haftu i kuśnierską do szycia futer sprzedam Sosnowiec. Sienkiewicza 8 mieszk. 7.

KUPIĘ motor benzynowy na chodzie o sile od 12 do 16 koni. Sosnowiec. Ostrogórska 22 Niemczyk.

PAMIĘTAJ, że na święta najtaniej kupisz perfumy wody kolońskie, mydła, tylko w składzie aptecznym Dancygiera Będzin Małachowskiego 34. Przy zakupie każdy otrzyma darmo flakonik perfum.

Skrzypce 10 złotych

Futerał złotych 4.50 Mandolina wypukła złotych 15, Gitara - Banjo złotych 17, Mandolina - Banjo złotych 28 poleca Jakubiński Sosnowiec Modrzejowska 45

UWAGA: Wielki wybór choinek jodłowych ceny konkurencyjne. Orla 20. Henryk Siewniak.

ŚWIĘTA radosne może tylko mieć ten — kto zakupi płyty z najmodniejszych szlagierów, kolend. Ceny kryzysowe. M. Gerszenowicz Będzin Małachowskiego 8.

Obrączki ślubne

najtaniej poleca Jakubiński Sosnowiec, Modrzejowska 45.

SKLEP sprzedam w Sosnowcu z mieszkaniem w dobrym punkcie. Wiadomość w Expresie.

DUŻY wybór gotowych pasów gorseletów i biustonoszy najnowszych fasonów po cenach bardzo niskich. Pracownia gorsetów Hygiena Sosnowiec, Piłsudskiego 48.

Okulary

złotych 3, pasuje stosownie do oczu i zamieniam okulary Kasy Chorych za dopłatą na lepsze. Sosnowiec, Modrzejowska 45 Jakubiński.

MASZYNĘ Singera bębenkową do szycia i haftu sprzedam Klimontów, Główna. Andrzej Szlek.

HARMONJE różnych systemów, akordjony — pianinowa klawiatura. Sosnowiec, 1 Maja 13. Rutkowski.

ZEGARKI

męskie zegarki damskie, pierścionki złote, dewizki srebrne oraz duży wybór modnej biżuterji czeskiej i kryształów najtaniej poleca Jakubiński Modrzejowska 45 Sosnowiec.

DO sprzedania 2 warsztaty stolarskie. Sosnowiec, Nowopogońska 20.

Gwiazdkowa zniżka cen

Kasety podarunkowe. Komplety do golenia, do manicure. Puderniczki. Lustra. Rozpylacze. Wody Kwiatowe i Perfumy. Wszelkie ozdoby na choinkę. Wybór bardzo duży.

sklep „SIŁA"

Sosnowiec, Hale Rozwoju. Hurt. Detal.

PIANINA nadwornej fabryki „Bettinga" uznane są za najlepsze ceny niskie warunki niezwykle dogodne używane również są do sprzedania. Wiadomości udziela przedstawiciel p. Kagan Będzin, Małachowskiego 9.

Otomany

tapczany, materace, kozetki raty. Sosnowiec, 1 Maja 14 Dziś otwarte.

SPRZEDAM selekcyjny radjoodbiornik trzech lampowy, aparat anodowy warzeniowy akumulator i głośnik. Sosnowiec, Dolna 12. Czesław Karbich.

SZAFĘ, tremo, łóżko, otomanę, stół, zegar i patefon sprzedam, maszynę zamienię na rower. Sosnowiec, Florjańska 11 m. 41.

SKLEP z owocami i delikatesami do sprzedania w dobrym punkcie. Wiadomość: ul. Pusta 42 m. 6.

SKLEP spożywczy w Strzemieszycach ul. Szosowa 17, sprzedałam Salomei Papierniak w dniu 6 grudnia br. Stanisława Papierniakowa.

Okazja

krótki, piękny prawie nowy sprzedam. Oferty administracja „Fortepian".

WODY Kolońskie, mydła toaletowe i artykuły domowe, poleca najtaniej Skład Apteczny Rozenbluma, Czeladź, Rynek 13.

SPRZEDAM magiel w dobrym stanie. Czeladź. Węgroda - Dolna nr. 66.

SPRZEDAŻ wędlin wyrobu wiejskiego, oraz wyrąb mięsa. Sosnowiec Nowopogońska 12 Slenzakowa.

Ryby

najtańsze źródło zakupu ryb na święta w „Polskich Halach Targowych". Wejście z ul. Targowej 20 i Sienkiewicza.

DOM do sprzedania. Wiadomość, Czeladź. Węgroda - Dolna nr. 63 Tetela.

OZDOBY choinkowe kasety gwiazdkowe, perfumy, wody kolońskie poleca Chrześcijański Skład Apteczny Herszkiewicza Czeladź. Rynek 17.

FORTEPIAN krótki zagraniczny z angielską mechaniką w dobrym stanie sprzedam tanio lub zamienię na fisharmonję dwugłosową. Golonóg Kolonja Krasowa dom Biła.

Tapczany

otomany, kozetki, materace, łóżka polowe, fotele. Modrzejowska 12.

NAJMODNIEJSZE gorselety Pasy (wcięte), staniczki i pasy lecznicze. Rozalia Sosnowiec, Dęblińska 11. Ceny niskie.

Zakład

tapicerski poleca otomany, kozetki, materace, tapczany po cenach bardzo niskich. Sosnowiec, Nowopogońska 19.

Miód

polecamy prawdziwy lipcowy i kresowy, grzyby piękne prawe, oliwę nicejską.

OLEJ SOJA

Koziołkow i Jędryczek

Sosnowiec, 3-go Maja 21.

Zgubione dokumenty

po 4 grosze za 1 wyraz.

EDWARD CZAPLA zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Będzin która unieważnia.

CHASKIEŁ BLASS zgubił zaświadczenie wojskowe, wydane przez P. K. U. Będzin, dowód osobisty, wydany przez magistrat Radomski.

KABAŁA EDWARD zgubił książkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

MATRYMONJALNE

CZELADNIK piekarski, kawaler, lat 25, poszukuje wspólniczki do otwarcia piekarni najchętniej panny lub wdowy z gotówką 1.500 zł. Małżeństwo nie wykluczone. Oferty „Expres" Sosnowiec pod „Małżeństwo".

WASZE NERWY DOPRASZAJĄ SIĘ ORYGINALNYCH „OLLA"-Tropic

NA GWIAZDKĘ! Nowość! Automat-Browning 6-cio mm. wyrzucający sam gilzy po wystrzale, oryg. opatentowane [illegible] syst. „Longines 2", strzelający do celu metalowemi kulkami, lub śrutem do ptactwa, pięknie oksydowany, płaski, zapewnia zupełne bezpieczeństwo osobiste, huk ogłuszający. Cena tylko zł. 8.95 2 sztuki 16.50. 10-cio strzałowy zł. 22.—. Setka kul 3.75. Szczoteczkę do czyszczenia lufy dodajemy darmo. Pozwolenie niepotrzebne. Wysyłamy za zaliczeniem pocztowem. Koszty przesyłki opłaca kupujący. Adresować: Przedst. Fabr. Broni „Strzała", Warszawa, ul. Dr. Zamenhofa 12. oddz. 40 de. Uwaga! Każdy zamawiający otrzyma bezpłatnie upominek gwiazdkowy.

Różne

ZAKŁAD budowy pieców kaflowych Stanisław Kozioł mistrz zduński. Sosnowiec, ul. Sąsiedzka 8 tel. 13—70. Wykonuje wszelkie roboty zduńskie tak z własnych jak i powierzonych materjałów, solidnie i po cenach niskich.

WYDZIERŻAWIĘ lub wynajmę domek składający się z 3-ch pokoi z kuchnią z wygodami przy linji tramwajowej. Wiadomość w administracji.

BACZNOŚĆ: W Banku Zagłębia dzisiaj godzina 3 popołudniu zebranie wkładców.

BACZNOŚĆ: Piwiarze odbędzie się ogólne zebranie w II terminie dnia 18.12.33 r. o godzinie 10 rano w kinie „Momus" ul. Nowopogońska 27. Przybycie konieczne sprawy ważne. Zarząd.

AKUSZERKA

Szarfowa

przeprowadziła się z Porąbki na Szmiejkę dom własny obok p. Czopika.

WZYWAM Pana Feliksa Topolskiego do uregulowania długu w sumie 196 zł. do dni czternastu w przeciwnym razie będę zmuszony sprzedać warsztaty na pokrycie powyższej sumy. Dańdówka, Wojciech Dudzik.

KSIĘGOWOŚĆ upoważnioną prowadzi na dogodnych warunkach buchalter bilansista obznajmiony ze sprawami podatkowemi. Zgłoszenia do „Expresu" pod „B".

UWAGA! Wystawa kanarków i drobiu odbędzie się dziś 17/12 w lokalu Orla róg Nowopogońskiej.

PAMIĘTAJ, że

biuro pisania próśb

J. Bednarczyka znajduje się w Dąbrowie za magistratem.

BUDKA do odstąpienia oraz sklep spożywczy mieszkanie do wynajęcia. Będzin Polna 23 Seweryn.

NIŻEJ podpisane uczenice oddziału Patron - Ekspres w Sosnowcu przy ul. Chemicznej 2 dziękują swej instruktorce p. Pelagji Każdziołównej, za szczere i gorliwe przygotowanie do egzaminu oraz za otrzymany dyplom Aniela Widerzanka, za świadectwa Łukawska Janina, Żelichowska Regina i Kobylcówna Zofja. Z nauki jesteśmy bardzo zadowolone i reflektującym polecamy ten oddział.

JEST do wydzierżawienia plac i szopa w śródmieściu. Będzin, Małachowskiego 29a.

WYNAJMĘ sklep z urządzeniem lub bez, nadający się na wszystko. Wiadomość: Sosnowiec, Florjańska 1 Gospodarz.

3 FOTOGRAFJE pocztówkowe artystyczne Zł. 2.50 **FOTO — STELMASZCZYK** Sosnowiec. Pogoń, Orla 4.

B. Felczer

Szpitala Skórno — Wenerycznego Św. Łazarza w Warszawie H. Rudzińskl Dąbrowa Górn., Kościuszki 2. Godziny 19 — 20.

LECZNICA chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec, Sienkiewicza 17a Wizyta 5 zł.

MONOGRAMY

i grawiury na gwiazdkę po cenach kryzysowych

D. SZAJN, WARSZAWSKA Nr. 10
Telefon 7-25.

W ODPOWIEDZI na ogłoszenie zegarmistrza Rutkowskiego z Sosnowca, z dnia 10 grudnia wzywam tego pana do zapłacenia mi kopert stróżowskich oraz do zapłacenia Wróblowi zł. 25. Franciszek Zgoda — Zawiercie.

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment" Sp. Akc. w Warszawie.

Wydawca: Helena Monsiorska. Druk. „Expres Zagłębia" Sosnowiec. Teatralna 1. tel. 4-94. Redaktor odp.: Lucjan Horski.